

RAPPORT FERA GENERAL ASSEMBLY

Ljubljana, Slovenien 5-7 juni 2015

De deltagande länder var: Sverige, Finland, Norge, Danmark, Island, Tyskland, Polen, Storbritannien, Irland, Belgien, Nederländerna, Polen, Tjeckien, Frankrike, Cypern, Slovenien, Kroatien, Italien, Schweiz, Österrike, Rumänien, Luxemburg, Estland och Azerbadjan.

GA -General Assembly- har som syfte att både samla upp respektive medlemsländers situation för regissörer, bidra till ökat utbyte och kontakter och se vad FERA på europeisk nivå ska inrikta sig på, framför allt i Bryssel. FERA har en heltidsanställd, franska Pauline Durand-Vialle, som håller samman organisationen, skickar nyhetsbrev till medlemsländer och uppvaktar politiker och organisationer i Bryssel

Det är också ett tillfälle för värdlandet att presentera sig och aktiva medlemmar vilket oftast sker på fredagen. Föregående år ägde GA rum i Malmö i samband med Nordisk Panorama i september och denna gång alltså i Slovenska huvudstaden. Håkan Bjerking varit ordförande i såväl SFR som i FERA och efter detta möte valdes Dan Clifton from Director's UK.

Fredagen ägnades åt situationen för regissörer i Slovenien, med både regissörer, chefen för Slovenian Film Center och ett samproduktionsexempel med Kroatien. För svenska öron lät situationen för kollegor där oerhört svår: uteblivna betalningar av upphovsrättsersättningar de senaste åren, mycket små budgetar, frilansande regissörer som slåss mot statligt anställda regissörer med helt andra förutsättningar budget- och lönemässigt samt att alla är verksamma i en filmpolitik utan långsiktighet (fem kulturminstrar på fem år).

På lördagen förflyttades konferensen till ett hotell intill den sagoligt vackra sjön Bled (<http://bled.se/>) och ägnades åt FERAs interna frågor. Här betonade Pauline vikten av att alla medlemsländer och regissörer bör veta att många viktiga beslut som rör vårt arbete, såsom upphovsrätt, fattas i Bryssel, både till vår fördel och nackdel. Och inför det stundande frihandelsavtalet med USA är det ännu viktigare att flytta fram positionerna. Om inte filmen undantas från de andra näringarna, kan europeiska filminstitut inte fungera som idag med statliga bidrag till produktioner, biografier och olika filmkulturella verksamheter. Tanken på hur dominerande den amerikanska filmen skulle bli då, är hisnande. Och de enda som lägger mycket tid och pengar på att lobba för sina intressen och uppvakta politiker i Bryssel är de amerikanska producenterna, inga andra. Elisabet som tidigare har haft kontakt med staben hos kommissionären Cecilia Malmström som just har frihandelsavtalet på sitt bord, erbjöd FERAs nya styrelse, att vi från svenskt håll kan bidra med att ordna möte med Malmström. Vikten av en stark europeisk filmindustri och filmkultur behöver starka upphovspersoner och det är vårt intresse att lyfta fram det för politikerna.

Ett annat exempel på hur FERA kan agera är när Österrikes representant, Georg Sokol Leitgeb, berättade hur regeringen där i förhandling med producenterna automatiskt få 50 % av upphovsrättsersättningarna. Deras motsvarighet till SFR, ADA, vände sig till Europadomstolen som gav regissörerna rätt, men tillbaka i Österrike gavs bara 10 dagar att överklaga domen, allt för att förhålla processen. Ett mycket vanligt exempel för våra kollegor i Europa. I grannlandet Norge har inte heller upphovsrättspengar betalats ut på flera år. FERA ska nu skicka en offentlig protest mot Österriska regeringen för att visa att fallet är känt högre upp.

På söndagen diskuterades genusfrågan som senaste tiden drivits framför allt av Christina Olofson, Adela Peeva (Bulgarien) och Delyth Thomas (Storbritannien). Elisabet presenterade statistik från SFI som visade på att konsulentstöden från dem, visar på jämställda siffror vad gäller regi, manus

och produktion. Däremot har det mycket kritiserade automatstödet inte såna siffror, men detta till trots, så ligger vi i Sverige långt före våra europeiska kollegor. Elisabet berättade att vi nu istället ser till representationen framför kameran vilket för de flesta länderna ligger mycket långt fram. Schweiziska representanten har t ex problem att ens få fram statistik från deras filminstitut på sökandes kön, vilket han inte är ensam om. Dessutom är det flera länder som tyvärr fortfarande inte tycker att frågan ens är något som kräver specifika åtgärder och en ganska het diskussion i ämnet uppkom.

Avslutningsvis summerar Elisabet att det var en mycket givande och intressant helg: vidgade perspektiv, insyn i europeiska kollegors arbetssituation, samt nya kontakter och inspiration att ta med sig hem till. Regissörsyrket är per definition ensamt och vi har sällan anställning varför kollegor sällan finns att diskutera olika regianknytna med. Den avslappnade miljön och ett oerhört generöst bemötande av Director's Guild of Slovenia skapade också mycket bra förutsättningar för samtal och diskussion både under och utanför programmet. Dessutom var det efter den här helgen tydligt att vårt yrkes förutsättningar påverkas av beslut i Bryssel, men detta ska även ses som en tillgång vilket det österrikiska exemplet vittnar om.

De fem punkter som FERAs General Assembly kom överens om att vi främst ska driva är följande:

- Contractual terms that protect directors' authorial rights throughout the value chain, allowing for fair contracts and fees.
- Restoring balance to the employment of freelance directors by allowing freelancers to organise and represent themselves collectively, bringing an end to unfair employment contracts.
- Fair remuneration for secondary use of our works.
- A funding environment that promotes sustainable incomes and careers for directors.
- Securing the range of voices and works across European film and television, with specific targets to end the under-representation of female directors.

Läs mer på FERAs hemsida: <http://www.filmdirectors.eu/>

På Facebook: <https://www.facebook.com/filmdirectors.fera>

Rapporterat av Elisabet Gustafsson, kassör och styrelseledamot